

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Van't vierde ghebodt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

Het vierde ghebodt.

M. Wat ghebedt ons het vierde ghebodt?

D. Onsen vader ende moeder te eeren.

M. Wien verstaet ghy hier deur vader ende moeder?

D. Ten eersten/ ende principaelijck onse lichamelijke ouders: ten tweeden alle ouersten/ al-soo wel gheestelijcke/ als wereldtijcke/ ende bouen al onse moeder de heylighe Kercke.

M. Hoe moeten wy onse ouders eeren?

D. Ten eersten/ met hun-lieden uyt der herten te beminnen/ ende haer uyt-wendelijck dese liefde te betoonen/ met ons bonette af te doen/ ons knieden te booghen/ vziendelijcken aen te sien ende te spreken: Ten 2. met hun ghehoorzaam te wesen in alle dinghen die teghen de eere Gods niet en zijn. Ten 3. met veur haer te bidden/ ende in allen lichamelijcken ende gheestelijcken noodt/ soo verre ons moghelijck is/ by te staen ende te helpen.

M. Wat zijn de knapen ende maerten hunne meesters ende vrouwen, ende andere onderfaten hunne ouersten schuldigh?

D. In-wendighe ende uyt-wendighe liefde/eere/ ghehoorzaamhepdt ende ghetrouwighepdt inde saken hunner officien/ ende dinghen die hunne salighepdt ende goede manieren aen-gaen: welcke dinghen sy niet alleen goede ouersten schuldigh en sijn te bewijzen/ maer doock den quaden: om dat die Gods stadt-houders zijn/ om wiës wille men heur moet ghehoorzaam wesen.

M. Wat is hier verboden?

D. Alle oneere teghen onse ouders ende ouersten/
ghelijck

ghelijck haer lichtveerdelijck ozdeelen/ quade vermoedinghen/ achter-clap/ murmuratione/ onghehoorsaemhepdt/ en dier-ghelijcke andere onweerdigheden: welke som vele swaerder zijn teghen onse ouders oft ouersten ghedaen/ dan tegen eenen anderen: ende daer-om moet-men die ghelegenthepdt inde bierchte expzeffelijck te kennen gheuen/ ende uyt-seggghen.

M. Wat wordt den ouders veur heure kinderen hier gheboden?

D. Ten 1. haer te wachten van alle het ghene dat dé kinders (principalijck/ als de moeder bevrucht is) soude moghen hinderen. Ten 2. die in tijds te doen doopé. Ten 3. behoort de moeder haer kindt selue te surgen/ in-dien sy can/ oft en can sy's niet/ soo is sy schuldigh die te besorghen ghesonde ende God-vruchtighe voesters. Ten 4. zijn d'ouders hunne kinderen den nood-druft schuldigh / nae yeghelijcks maght/ soo langhe sy onder hen staen: ende moeten hen versien van cerlijcke middelen om te leuen / t'zij deur studeren / oft een ambacht te leeren / etc. Ten 5. moeten sy-se in de vzeese Godts op-voeden / van ionghs af den Vater no-ster/ Aue Maria/ Het ghelooue / de thien ghebo-den Gods / ende de gheboden der heyligher Kercken doen weten ende onder-houden.

M. Wat moeten de vrouwen ende meesters hunne knechten ende maerten besorghen?

D. Ten eersten / dat sy de saecken die hen ter salighepdt van noode zijn / weten. Ten tweeden/ dat sy de gheboden Gods/ ende der H. Kercke onder-houden: het welck ist dat sy/ vermaent zijnde/ niet doen en willen/ sal-men-se ozlof gheuen.

M. Waer

M. Waer mede sondighen de ouders teghen dit ghebodt?

D. Ten eersten / met te versupmen de veur-seyde dinghen: Ten tweeden / met haer kinderen deur woorden ende wercken t'ont-stichten: Ten derden / met die te verbloecken / oft quaedt te wenschen als sy pet mis-doen. Want ghelijck het vier deur d'olie niet uyt en gaet / maer grooter wordt: al-soo worden de kinderen deur de bloecken der ouders argher/ende niet beter. Ten vierden/ met die pet te ghebidden dat sonde is. Ten vijfden/ met die te beletten / sonder wettelijcke redene / te biechten / oft ten H. Sacramente te gaen / Priester oft Religieus te worden / oft eenighe andere goede wercken te doen/daer sy van Gode toe ghetrocken worden/ ende bequaem toe zijn.

M. Moghen dan de kinderen Priesters oft Religieusen worden teghen hunne ouders danck?

D. Jae sy / als de ouders connen leuen sonder hunne hulpe: hoe-wel nochtans sy behooren te arbeypden om dit metten danck van hunne ouders te doen.

M. Waer mede sondighen sy noch?

D. Met hunne kinderen tot eenen staet teghen heuren danck te bedwingen: Jae de ouders/ die hun dochters al-soo bedwingen eenighe Geligie t'aen-veerden / zijn inden ban / met alle de ghene die hun hier toe raeden oft eenighs-lins helpen.

M. Waer-om beloofst Godt hier langh leuen onder aerden?

D. Om ons / die gheneghen zijn tot ongheloofs-saemhepdt / ende onse Ouerste te ordeelen / te beweghen

beweghen dit ghebodt t'onder-houden.

M. Wat soude ons noch moghen verwecken om onse ouders te eeren?

D. Ten eersten / het exempel van Christus onsen saligh-maecker. Ten tweeden / het ouer-pepsen / dat wy na Godt ons leuen van onse ouders ontfanghen hebben: ende dat onse moeder om ons ter wereldt te bzenghen seer groote pijn gheleden heeft / ende in ons op te voeden seer grooten arbejdt ende moeyte ghedaen: ende dat onse vader seer grooten arbejdt doë most ende groote sorghe draghen / om ons den cost ende anderen noodtdruyft te besozghen / ende dat alle onse Quersten Gode sullen rekeninghe van ons moeten gheuen. Ten derden / in onse Quersten aen-lien / niet eenen mensche die saelgeren can / maer Godt selue / wiens stadt-houders sy zijn / ende om wiens wille wy ghehoorzlaem moeten wesen. Ten vierden / de sware straffen daer Godt de onghehoorzame kinderen pleghe mede te plaghen: ende den loon die hy den ghehoorzamen beloofte. Ende al zijn somtijds d' Querste slecht oft simpel / soo en zijn sy daer-om niet te versmaden: want deur sulcke doet Godt dick-wils meer / dan deur wijse: gheleijck meer mirakelen gheschieden deur houten belden / dan deur gouden oft silueren.

Het vijfde ghebodt.

M. Wat leert ons het vijfde ghebodt?

D. Niemandt doodt-slaen: maer malckanderen uptter herten beminnen.

M. Wat